

GLAS RAVNICE

Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini

Broj 48

Subotica, prosinac 1994 .

Cijena: 1 din/4 kn

**ČESTIT BOŽIĆ
/
BLAGOSLOVLJENA
NOVA GODINA**

OZBILJAN BOŽIĆ

Božić je znak mira na zemlji, ali i znak obnove čovječanstva. Živimo u takvo doba da bi čitav svijet morao prestati sa slavljenjem toga dana, jer ga nije dostojan. Rat plamti medju narodima prijeti propašću čitave kulture, sve one dobrote koju su stvorili ljudi. Nevinna bjelina snijega koja oduvijek u

Božić je znak dizanja čovječanstva do božanskih visina. Božanstvo je u svom ljudskom sinu našlo Boga koji će ga otkupiti. Ali sada je razbojnik Baraba uzvišen na prijestolje - on obećaje s mačem u ruci donijeti ljudima sreću. Ne sreću mira, već sreću rata blagostanje jednoga na račun

liko drvo, visoko do nebesa i umjesto nakita povješati na njegove grane sve ubijene, sve osakaćene, sve ražalošćene, sve osiromašene - da se vidi njena krvoločnost i njeno zlodjelo!

Božić je dan male djece, jer je tada ponovno rodjeno čovječanstvo u svojoj nevinosti i lje-

Evropi prati rodjenje Spasa - sramotno je okrvavljena na većem dijelu njenoga zemljišta, a tamo gdje je još netaknuta zatvaraju ljudi oči pred njenom čistom osudom, ili nebo krzma da se spusti na prljavu zemlju, na ljude koji ne čuvaju na njoj mir i dobru volju, te najveće riječi čovjekoljublja.

drugoga, sreću stečenu na nasilju.

Božić donosi sa sobom u velikom dijelu Evrope običaj da ljudi stavljaju u sobe božićno drveće koje okite slatkišima, anđelima, krasnim nakitima i bombonima. Zar smije to i sada raditi krvava Evropa? Ne, trebala bi podići ve-

poti, u liku maloga djeteta koje je došlo na svijet u siromašnoj štalići, medju blagom, da razumijevanjem ljudske tuge i neimaštine, nesreće i slabosti odraste do Spasitelja. Svako maleno dijete sanjari u tim pričama da i ono postane branitelj zapostavljenih, poniženih i uvrijedjenih, nosilac ljepše bu-

dućnosti. Zar sada mogu očevi, bake i djedovi lagati svoju djecu i svoju unučad, kada ona već u prvim spoznajama vide laž, protivurjeđe, prevaru, pokolj, mržnju i uništenje?

Čovjek, koji bi se mogao radovati bez imalo tmurnih pri-misli o sadašnjem Božiću, gori bi bio od životinje. Ovaj Božić nije Božić radosti, on mora biti ozbiljan, kakva je i stvarnost. On mora biti mali odmor od prljavih strasti koje vladaju čovječanstvom - da se može uočiti sav strašni ponor pred kojim smo se našli.

Čitave zemlje, milijuni ljudi, žena, djece i staraca neće proslaviti ovaj Božić u radosti, jer je njihova domovina pala u ropstvo, jer je oteta njihova sloboda, po-gažena njihova veselost, zakovana njihova nada. Lani još bili su u krugu svoje obitelji raspjevani, a sada stoje začuđeni i ubijeni pred neizvjesnom sudbinom. Još se dižu s garišta ruševine njihova doma, a Spas je tako daleko.

Milijuni ljudi stoje pod oružjem na granicama i padaju pogodjeni minama, bombama, tanetima, torpedima - daleko od djece i žena, daleko od roditelja i od svoga ognjišta. Tko zna hoće li dočekati budući Božić, ma i na bojnopolju!? A zašto? Čemu?

Sve se je moglo urediti razumnim i ljudskim načinom: socijalna bijeda i siromaštvo nekih država. Sve se to moralo uskladiti na miran način, jer je to uzrok ludoj propasti milijarda novca, potrošenih u svrhu naoružanja i ubijanja, a tim milijardama moglo se urediti socijalno i ekonomsko pitanje za stotinu godina. Stotinu godina mira i radosti! Stotinu godina napretka i zadovoljstva! Stotinu godina nečuvene kulture! A ljudi su radije izabrali nekoliko godina sveuništenja - samo da mogu biti jedni povrh drugih, da mogu

jedni vladati, a drugi biti vladani, da jedni mogu gospodariti, a da drugi moraju služiti.

Kad bi stavili na Božić, na dan najljepših misli, na dan gospodstva ljubavi i bratstva, svim ljudima na glasovanje da sami odaberu jednu od dvije svoje sudbine - zacijelo bi se skoro čitavo čovječanstvo, osim zločinaca i bolesnih tipova, izjavilo za napredak i mir, za sreću i blagostanje, za upotrebu milijarda i milijarda novaca u svrhu rješavanja socijalnih, ekonomskih i elementarnih ne-daća čitave Zemlje.

Nakon te činjenice koja je sasvim u sudaru sa činjenicom da ipak vlada rat baš u vrijeme kada su misli o obnovi svijeta došle do svoje najviše točke - morali bi se razbjesniti na ljudsku ludost ili tražiti, što je i bolje, glavnoga krivca, pa ga osuditi. Tu osudu je lako izreći, ali ju je teško sprovesti, jer bi ona za sobom povela isto takvo krvavo kolo kakvo je povedeno danas u svijetu.

Osim toga, Božić je dan praštanja, i samo se možemo služiti nad svojom nesrećom, te čekati urazumljenje svih naroda. Ovakva misao ne bi smjela naići na krivo tumačenje, na smiješak rugla i nevjerovanja, jer onda doista nema izlaza. Neka ljudi ne teže da budu bogovi, neka žude da budu samo ljudi, jer je to - prema predaji - želio i sam Bog.

Ako tu misao ne shvatimo doslovno, nego ako uhvatimo sav njen duboki smisao, onda se ne bi smjeli stidjeti da smo samo ljudi.

Možda bi se mogli s pravom i smiriti uspoređujući sudbinu čovječijeg Sina sa sudbinom čovječanstva. Rodjeno u bijedi, gonjeno nesrećom, tiranstvom, razularenim strastima i krvavim mržnjama, ono je sasvim nalik na nj, na svoga Sina koji je prošao Kalvariju.

Možda je ovo već Kalvarija i onda nije daleko odriješjenje. A moguće i da će Kalvarija tek doći. Možda i nas neće minuti ona gor-ka čaša...

Zato je ovo najozbiljniji Božić, jer se počam od njega moraju brojiti krvlju plaćeni bolji dani čovječanstva. Gore ne može biti, a bolje mora doći! Bolje mora doći već prema prirodnim zakonima, ako nećemo vjerovati u čuda ljudskog srca i razuma.

Osobito mi, neutralni narodi, koji vidimo kuda vodi razorni rat - trebamo misliti na one velike, jer su naša srca čista, a naš mozak ustaložen užasima koji se zbivaju oko nas.

Mali narodi su žrtveni jaganjci, ali nije isključeno i ne bi bilo prvi puta da postanu riznica ljubavi, dobrote, izmirenja i zdrav rasadnik velike budućnosti.

Oni su to i pokazali, a napose je to pokazao naš narod. Treba žrtvovati mržnju, prepirku i težnju za podjarmljivanjem na oltaru Spasa. Naše spasenje je - što se nas tiče - ozbiljno shvaćeno - i valjda neće doći krvnici da puste Barabu, a da naš spas razapnu...

Nemojmo se zato veseliti bez promišljanja, kao utopljenici, nego vjerujemo da će jedan od skorih Božića biti ne samo obična uspomena na davni veliki spas čovječanstva nego da će ono doista i proživjeti drugi pravi svoj porod.

Možda je bilo potrebno pro-liti nevinu krv, pustiti maha ludosti i krivdi da se same osude - i da mogu ljudi početi ponovo brojiti godine svog sretnog i zadovoljnog opstanka od toga dana dalje.

To će biti drugi veliki Božić na Zemlji, a blagu uspomenu na preobražaj čovjeka pred skoro dvije tisuće godina proslavimo sada ozbiljno, jer je toga dostojna krv kojom plaćamo Otkupljenje.

Ivan Goran Kovačić (1939.g)

KAMO SMJERAŠ EUROPO ?

Okvirni sporazum Europskog vijeća o zaštiti nacionalnih manjina ne sadrži izjave o kolektivnim pravima manjina, već se ograničava na preporuke u svezi zaštite nacionalnih manjina. Iz njih se ne mogu izvesti ni osobna ni kolektivna prava koja bi se sudski mogla ostvariti .

Poslije desetomjesečnog rada Balladur-ovog Komiteta eksperata Europskog vijeća (EV) završio je sredinom listopada (oktobra) ove godine nacrt Okvirnog sporazuma za zaštitu nacionalnih manjina. Poslije detaljne rasprave Ministarski Komitet je 10. studenog (novembra) prihvatio taj nacrt i zaključio da će 30. siječnja (januara) 1995. Okvirni sporazum predložiti članicama EV za potpis. On će stupiti na snagu kada ga budu potpisale 12 članica EV.

Time je obavljen konkretni zadatak što ga je u listopadu (oktobru) 1993. zadala Konferencija na vrhu EV. Komitet eksperata se sada posvećuje slijedećem zadatku: izradi protokola koji će dopuniti Europsku konvenciju o ljudskim pravima na području kulture takvim odredbama, koje će jamčiti individualna prava posebno pripadnicima nacionalnih manjina (Dodatni protokol EKLP).

Okvirni sporazum je dakle prvi korak. Da je on preuzeo sadržinu FUEV-ovog nacrtu Konvencije, EV bi bio učinio veliki korak u zaštiti manjina. Nažalost nisu dovoljno uzeti u obzir bitni zahtjevi Federalističke unije eu-

ropskih manjina (FUEV). Nakon prihvatanja Okvirnog sporazuma od strane Ministarskog komiteta ipak se ne može više nazad: zaštita nacionalnih manjina je deklarirana politika EV! (Ovo nije "kiselo grožđe", već kamenčić više u mozaiku).

Ipak je pitanje definicije nacionalne manjine svjesno izostavljeno s namjerom da se potpisnicima prepusti da sami točno utvrde KOGA će štiti: tradicionalne nacionalne manjine ili i tzv. "nove" manjine koje čine strani radnici i grupe izbjeglica i azilanata. Upravo ova okolnost je do posljednjeg trenutka poticala na suzdržanost čak i države koje su naklone manjinama. Suzdržanost naprednih država skupa s negativnim stavom država koje uopće ne priznaju nacionalne manjina spriječile su napredak.

Okvirni sporazum za zaštitu nacionalnih manjina sadrži principe koje svaka potpisnica treba sama detaljnije razraditi, pri čemu razrade ne smiju biti ispod razine utvrđenih principa, a dako mogu biti iznad Okvirnog sporazuma. Europa, nažalost, ima loše iskustvo s okvirnim spora-

zumima. Jedan takav okvirni sporazum je sklopljen o preko granichnoj suradnji, a samo Austrija i Italija su ga ostvarile. Ipak je važno da je u Okvirnom sporazumu napismeno utvrđena zajednička politika EV. Time je djelimice postignut cilj. Ipak se mora ustvrditi da je to samo pola koraka na putu k utvrđivanju osobnih ljudskih prava koje se više ne mogu nijekati, jer su ušle duboko u svijest europske civilizacije.

Okvirni sporazum EV o zaštiti nacionalnih manjina ne sadrži izjave o kolektivnim pravima manjina i ograničava se na preporuke u svezi zaštite nacionalnih manjina. Iz njih se ne mogu izvesti ni osobna ni kolektivna prava koja bi se mogla ostvariti putem suda. Ovaj sporazum je kilometarski udaljen od nacrtu Deklaracije FUEV-a u kojoj je izražena volja nacionalnih manjina u Europi. Konzervativni duh poimanja "država iznad svega" još prevladava u EV. Ako se uz to imaju pred očima i poteškoće članica EV da definiraju odnos vlastite suverenosti i zajedničkih interesa u Europskoj uniji onda se mora pitati: **KAMO SMJERAŠ EUROPO?**

GLAS RAVNICE, Glasilo Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini, urednik: Vesna Kljajić, fotografija i tehničko uređenje :redakcijski kolegij, List izdaje DSHV ,24000 Subotca, trg Lazara Nešića 1/X; tel&fax (99381)024/51-348;žiro račun :46600-670-8-16 SDK Subotica. List je registriran kod Pokrajinskog sekretarijata za informacije pod br.651-85/90. Naklada 2000 primjeraka. Glas Ravnice izlazi mjesečno. Godišnja preplata protuvrijednost od 12DM za inozmstvo 60 DM. Cijenik oglasnog prostora: cijela strana 100 DM, pojedinačni mali oglasi 5 DM .Tisak : " Globus"

KRONIKA VAŽNIH DOGAĐAJA U 1994. GODINI

Siječanj (januar)

Gosp. Lazo Vojnić Hajduk preuzima dužnost dopredsjednika Izvršnog odbora SO Subotica.

15. Sjednica Predsjedništva DSHV.

16. Sjednica Vijeća DSHV.

24.1. - 3.2. Izaslanstvo DSHV u posjeti OUN u New Yorku, State departmentu u Washingtonu, međunarodnim organizacijama za zaštitu ljudskih prava u New Yorku, Hrvatskoj bratskoj zajednici u Pittsburghu i hrvatskim zajednicama u Washingtonu i Buffalu.

Veljača (februar)

Odlukom Predsjedništva gosp. Branko Melvinger postaje glavnim i odgovorim urednikom Glasa Ravnice.

27. U Subotici održana 1. redovita i izborna skupština Mladeži DSHV na kojoj je izabrano novo predsjedništvo.

Ožujak (mart)

6. U Subotici održana 2. redovita i izborna skupština DSHV. Na njoj je preko 200 izaslanika donijelo program rada za naredni mandatni period, 4 programska dokumenta i izabrano je novo Predsjedništvo, Vijeće i Nadzorni odbor.

14. DSHV traži prijem kod gospode Lilića, Kontića i predsjednika oba doma savezne skupštine.

Travanj (april)

20. U Subotici održana 1. sjednica Predsjedništva Mladeži DSHV

24. U Vajskoj održana 1. sjednica Vijeća (u novom mandatu).

26. DSHV pisao pismo Margit Savović u vezi pritisaka na Hrvate u Moroviću (općina Šid).

Svibanj (maj)

7. Na obiteljsku kuću Gabrijele Hladni u Srijemskoj Kamenici bačena eksplozivna naprava.

7. Na kuću obitelji Kubat u Plavni bačena eksplozivna naprava.

12.-15. U Gdansku održan 35. kongres Federalističke unije europskih manjina (FUEV). DSHV je pridruženi član FUEV-a. Kongresu je sudjelovalo izaslanstvo DSHV. Na kongresu je prihvaćena izjava solidarnosti s Hrvatima u SRJ i osuđen je teror nad njima. Izjava solidarnosti je poslata svim vladama članicama KESS-a.

29. U Subotici održana 2. sjednica Predsjedništva DSHV.

30. U Uredu Vlade Republike Hrvatske u Beogradu svečano obilježen Dan državnosti Republike Hrvatske. Izaslanstvo DSHV je sudjelovalo u proslavi.

Lipanj (juni)

Na mitingu u Novim Banovcima predsjednik profašističke Srpske radikalne stranke Vojislav Šešelj zahtijeva da se svi Hrvati protjeraju iz SRJ. Vlasti na to ne reagiraju. Ministrica Margit Savović izjavljuje: "Neka ga tuži tko je povrijeđen!"

1. Minirana ulazna vrata franjevačke crkve sv. Mihovila u Subotici. DSHV u vezi toga piše Margit Savović.

9. Ministrica za pitanja ljudskih prava i prava manjina Margit Savović u Somboru je javno izjavila da Hrvati u SR nisu "ni manjina", a da su narod neka "se i ne pominje".

15. U Subotici održana 2. sjednica Predsjedništva Mladeži DSHV

28. Izaslanstvo DSHV bilo na svečanom prijemu u ambasadi SAD u Beogradu.

29. Izaslanstvo ureda RH u Beogradu posjetilo DSHV i Suboticu.

Srpanj (juli)

1.-3. U Zagrebu održana 2. konvencija Hrvatskog svjetskog kongresa. DSHV je suosnivač HSK i na ovoj konvenciji je potvrđeno njegovo punopravno članstvo. Na konvenciji je izabrano novo čelništvo i novi predsjednik.

10.-23. U organizaciji Fonda "A.G. Matoš" naši studenti pohađaju tečaj hrvatskoga jezika u Puli.

11. Stupio na snagu republički zakon o akcizama i porezu na promet prema kojemu i dobrotvorne organizacije moraju plaćati porezna promet od 7% (+2% za željeznice).

29. Izaslanstvo Saveza vojvođanskih Mađara na čelu s Ferencom Čubela posjetilo DSHV.

29. Gospodin Shaun Riordan iz Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Velike Britanije posjetio DSHV.

Kolovoz (august)

1. Otppravnik poslova ambasade Republike Austrije u Beogradu dr. Michael Weninger posjetio DSHV.

2. Šef političko-ekonomskog odjela ambasade SAD u Beogradu gosp. Harvey Lee posjetio DSHV.

3. U Subotici održana 3. sjednica Predsjedništva MDSHV

4. Izaslanstvo Demokratske zajednice vojvođanskih Mađara na čelu s Andrašom Agošton posjetilo DSHV.

7. U Subotici održana 3. sjednica Predsjedništva DSHV.

15. U Subotici proslavljena žetvena zahvala "Dužijanca 94". Ovo je prva zajednička građanska i crkvena proslava dužijance poslije II svjetskog rata.

Rujan (septembar)

Odlukom Predsjedništva g.đica Vesna Kljajić postaje glavnim i odgovornim urednikom Glasa ravnice.

1. Izaslanstvo DSHV sudjelovalo na prijemu u ambasadi Republike Češke.

16. Otpravnik poslova ambasade Kraljevine Grčke Michel Spinellis posjetio DSHV.

16. U Subotici održana 4. sjednica predsjedništva DSHV.

18. Na mjesto zvijezde na gradskoj kući (vijećnici) u Subotici svečano postavljen križ.

27. Na neformalnoj sjednici Vijeća sigurnosti predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman održao je govor u kojemu je, između ostalog, rekao da postoji značajna hrvatska manjina u Srbiji i Crnoj Gori i da ona mora imati na osnovi reciprociteta sva prava koja ima srpska manjina u Hrvatskoj.

30. Održana proširena sjednica Odbora podružnice Petrovaradin na kojoj je analizirana situacija Hrvata u Petrovaradinu i Srijemu.

Listopad (oktobar)

8. Održana proširena sjednica Odbora subotičke podružnice DSHV na kojoj je definiran stav DSHV prema raskolu u redovima DZVM u subotičkoj skupštini: u svemu imati vlastiti stav, konstruktivno i podjednako blisko djelovati na obje strane.

10. U Budimpešti počela pripremna konferencija KESS-a na kojoj sudjeluje i izaslanstvo DSHV

kao nevladina organizacija.

12. John Firmin, član kabineta vlade i Laurence Broyd iz Ministarstva vanjskih poslova Velike Britanije posjetili DSHV.

27. Šef političko-ekonomskog odjela ambasade SAD u Beogradu gosp. Harvey Lee posjetio DSHV.

27. U Subotici održana 4. sjednica Predsjedništva MDSHV

29. U Subotici održana 5. sjednica predsjedništva DSHV.

Studenj (novembar)

2. U Zagrebu se susreli dr. Mate Granić ministar vanjskih poslova Republike Hrvatske i Vladislav Jovanović, ministar inostranih poslova SR Jugoslavije. U izjavi o susretu dr. Granić izjavljuje između ostalog da nema nikakvih ustupaka u rješenju "položaja etničkih zajednica i manjina u obje države."

8.-10. Izaslanstvo DSHV službeno posjetilo Republiku Hrvatsku.

14. Otpravnica poslova ambasade Kraljevine Danske u Beogradu g.đica Antje Jensen posjetila DSHV.

17. U Subotici održana 5. sjednica Predsjedništva MDSHV

16. U pismu predsjedniku SRJ DSHV traži da se započnu pregovori o reguliranju statusa Hrvata u SRJ.

18. Završena pripremna konferencija KESS-a u Budimpešti.

24. U Subotici održana 6. sjednica Predsjedništva MDSHV

30. U Subotici održana 2. sjednica Vijeća DSHV.

Prosinac (decembar)

5.-6. Plenarna konferencija predsjednika vlada i država članica KESS-a u Budimpešti. KESS mijenja ime u OSSE (Organizacija za suradnju i sigurnost Europe).

*kroniku priredio :
mr.Bela Tonković*

VIJESTI

Subotica, 2.12.1994.

Na 20. sjednici Skupštine općine Subotica je, između ostalog, na dnevnom redu bilo utvrđivanje programske orijentacije radio Subotice. Ova radio postaja je osnovana 29.11.1968. i za sada emitira program na srpskom i mađarskom jeziku na srednjem valu (SV) 275,5 m (1.089kHz) i na ultrakratkom području (UKV/FM) 91,5 mHz. Ona je član Udruženja radio difuznih organizacija Srbije, ali nije u sustavu radio stanica Srbije. Na sjednici je odlučeno da je radio Subotica dužna da priprema i emitira nadstranački program na srpskom, mađarskom jeziku i hrvatskom jeziku (kad se stvore uvjeti). Sad je na nama da stvorimo uvjete.

Plavna, 7.12.1994.

Misom zadušnicom vijernici ove župe su se sjetili svog velikana, književnika i skladatelja dr. Josipa Andrića. Svetu misu i prigodnu propovijed izrekao je mjesni župnik vlč. Stipan Bošnjak. Bila je to prigoda da se na okupu nadju i prvi izvodjači operete "Na vrbi svirala", koja je po prvi put izvedena 1956. godine pod ravnanjem samog skladatelja, najprije u Plavni, a potom u Baču i Somboru. Ova skromna svečanost povod je da bi se i u budućnosti moralo misliti više o dostojnijem obilježavanju imena i djela ovog kulturnog djelatnika bačkih Hrvata.

SJEDNICA VIJEĆA DSHV

U srijedu 30. studenog (novembra) održana je u Subotici 2. sjednica Vijeća DSHV. Na dnevnom redu je bilo izvješće o radu stranke od posljednjeg zasjedanja Vijeća, o Domu DSHV u Subotici, te prijedlog unutarnje reorganizacije i unapređenja rada DSHV.

Vijeću je podnijeto izvješće o ovogodišnjoj skupštini FUEV-a u Gdansku, o 2. konvenciji Hrvatskog svjetskog kongresa, pripremnoj konferenciji KESS-a u Budimpešti, posjetu DSHV Republici Hrvatskoj, i o 1. sjednici Središnjeg odbora HSK.

Vijeće je, nadalje, obaviješteno o stanju stvari u svezi Doma DSHV: DSHV je stekao u Subotici jednu lijepu kuću, obavljani su svi pravni poslovi oko prijepisa kuće i ona je uzeta u posjed. Formirane su in-

venturska komisija i komisija koja će predložiti plan preuređenja zgrade za specifične potrebe DSHV. Sam program preuređenja odvijat će se prema novčanim mogućnostima. Nadamo se da ćemo se uskoro i useliti, što će nam uvelike olakšati rad.

VIJEĆE SE ZAHVALJUJE SVIMA KOJI SU DO SADA POMOGLI U OSTVARENJU OVOG PROJEKTA I MOLI ČLANOVE I SIMPATIZERE ZA DALJNJU POMOĆ.

Radna grupa na čelu s dopredsjednikom Lazom Vojnić Hajduk, koja je bila zadužena da izradi prijedlog nacrtu unutarnje reorganizacije i unapređenja rada, predložila je Vijeću nacrt "modularne unutarnje organizacije" koja ima za cilj da osigura stabilnost ciljeva

i fleksibilnost u zaključcima.

Za sada se predlažu četiri "modula" (područja):

1. društvena djelatnost,
2. politička, pravna, zakonodavna i ustavna pitanja,
3. financije, marketing i informiranje i

4. makroekonomska pitanja. Zajednički elementi modula čine stožer-jezgro DSHV, dok se sami moduli mogu postupno razvijati, implementirati i modificirati, a po potrebi može ih biti i više. Ova shema se treba prenijeti i na organizaciju podružnica što bi trebalo osigurati kako okomitu tako i vodoravnu komunikaciju u svim pravcima. Vijeće je jednoglasno prihvatilo osnove ovoga nacrtu, a radna grupa treba dalje da ga razradi.

ČESTIT BOŽIĆ I BLAGOSLOVLJENU NOVU GODINU
SVOJIM ČLANOVIMA I SIMPATIZERIMA,
ŽELI
DEMOKRATSKI SAVEZ HRVATA U VOJVODINI

NEKA VAM OVAJ BOŽIĆ NAVUESTI BOLJI ŽIVOT

I

**SRETNJU BUDUĆNOST
OD SRCA VAM ŽELI
DOBROTVORNA ZAJEDNICA
AMOR VINCIT**

dr. Šimun Šito Ćorić, predsjednik Hrvatskog svjetskog kongresa

BRIGA ZA ISELJENU HRVATSKU

S oko četiri milijuna iseljenika, Hrvati su jedan od najraseljenijih naroda na svijetu. Naš kongres trenutačno potiče Hrvatske zajednice u svijetu na točnije popise i evidencije o broju naših ljudi u iseljeništvu

Razgovor sa dr. Šimunom - Šitom Ćorićem, predsjednikom Hrvatskog svjetskog kongresa (HSK) vodili smo u Zagrebu, koncem zasijedanja HSK-a. Već poslovično novinarski deformirani, najprije smo počeli o politici. Dr. Ćorić je odgovorio da ga možemo pitati o svemu, osim o politici, budući da HSK kojim predsjeda nije politička organizacija - A ovo, pretpostavljam, ne bi trebao biti interview u kojem ću ja govoriti o svojim privatnim stajalištima - prokomentirao je na kraju. Voditelj Katoličke misije u Bernu, doktor književnosti, nadasve elokventan i nadaren govornik, dr. Ćorić je sugovornik koji se - barem sa novinarske strane gledano ne ispušta tako olako - pa smo stoga razgovor otpočeli nešto mirnije, sve se nadajući da ćemo "neprimjetno" zagaziti i u vode politike.

o Ovdje su se okupili Hrvati iz cijelog svijeta. No, čini se, da su trenutačno u najtežem položaju Hrvati u Srbiji, Crnoj Gori i u BiH. No, obzirom da smo mi iz Vojvodine, recite kako vidite položaj Hrvata na ovom području?

- Sudbina autohtonih Hrvata od Horgoša do Tivta sada puno zavisi od odnosa Hrvatske i Beograda. Slušajući Belu Tonkovića na ovom našem sastanku dobijam dojam, a što me veoma raduje, da se vi tamo dobro držite, da ste

snažni, da nalazite načine kako preživjeti u ovo teško vrijeme. I iz onoga susreta vaše delegacije koja je prije nekoliko dana bila u Saboru, zaključujem da se stvari pomiču, rekao bih da svi odrastamo, premda još u odnosu Hrvatske prema vama ima određenih poteškoća - neke izvire iz stvarne nemogućnosti hrvatske države - dakle ovo govorim privatno, jer ja ne mogu govoriti u ime Hrvatske države i vlasti - to je jedan razlog, drugi su teške prilike koje vladaju i stvarno nevjerojatan pritisak u Srbiji prema vama koji, čini se, nije počeo izbledjivati. Ja smatram da zahtjevi Hrvatske države trebaju ići u smjeru da se jednostavno kod svih mogućih dogovora postavi pitanje - da se ono što se daje srpskoj manjini ili autohtonim Srbima u Hrvatskoj - isto tako mora dati Hrvatima u Srbiji i Crnoj Gori. Na drugoj strani, drago nam je da su komunikacije između samih vas češće, pa smo na Kongresu odlučili, a nadamo se da ćete i vi to prihvatiti, da brigu o potrebama Hrvata iz Vojvodine i Boke Kotorske vodi sestrinska zajednica Hrvata iz Njemačke. Tako da ćete s te strane imati riješene barem one sitne, male stvari...

o To znači, otprilike, da ćemo poput bolesnika iz vica - kad nas zaboli zub - dobiti bonbon da ne plaćemo?

- Hrvatska vlast uvažava potrebe Hrvata sa vašeg područja.

Medjutim, ima područja gdje može učiniti i više, no, kao što sam vam na početku rekao - politika nije moj resor!

o Ako ne želite govoriti pojedinačno, kako biste onda hrvatsko pitanje riješili globalno? Povezivanjem regija, povezivanjem ljudi, ili na neki treći način?

- Mi imamo takvu sudbinu da smo sada razbacani i nepovezani, i to ne samo fizički, i to je tako već trinaest, četrnaest stoljeća. Što ima Bosna s Istrom? Što ima Zagorje s Konavlima? Malo toga! Mi smo za mnoga hrvatska mjesta čuli tek kad su nam ih Srbi bombardirali. Ja uz sve nevolje koje su nas snašle mislim da idemo ka tome da se riješi sveukupno hrvatsko pitanje. Jer, vi gotovo da nemate povjesnog razdoblja da Hrvatsku nisu napadala barem tri agresora - tako mala zemlja, a tko nas sve nije gazio! To je neka naša povijesna muka, jer smo "lijepa naša". Mislim da sada duhovna povezanost Hrvatske briše sve prepreke.

o Budući da ste i sami svećenik, kako vidite ulogu crkve u povezivanju hrvatskog bića?

- Crkva je s jedne strane odigrala, i ima uistinu vodeću ulogu kada je u pitanju nacionalna svijest i vjera našega naroda, pa mi se te stvari čine veoma važnim za naš narod koji živi van domovine. No, rekao bih da su naše mogućnosti mogle biti i veće, da smo mogli i više, tako da bih se ja mogao i

KALAMANDAR DEMOKRAT SKOGA

STAVKA	IME	STAVKA	IME	STAVKA	IME
1	Stavka 1	1	Stavka 1	1	Stavka 1
2	Stavka 2	2	Stavka 2	2	Stavka 2
3	Stavka 3	3	Stavka 3	3	Stavka 3
4	Stavka 4	4	Stavka 4	4	Stavka 4
5	Stavka 5	5	Stavka 5	5	Stavka 5
6	Stavka 6	6	Stavka 6	6	Stavka 6
7	Stavka 7	7	Stavka 7	7	Stavka 7
8	Stavka 8	8	Stavka 8	8	Stavka 8
9	Stavka 9	9	Stavka 9	9	Stavka 9
10	Stavka 10	10	Stavka 10	10	Stavka 10
11	Stavka 11	11	Stavka 11	11	Stavka 11
12	Stavka 12	12	Stavka 12	12	Stavka 12
13	Stavka 13	13	Stavka 13	13	Stavka 13
14	Stavka 14	14	Stavka 14	14	Stavka 14
15	Stavka 15	15	Stavka 15	15	Stavka 15
16	Stavka 16	16	Stavka 16	16	Stavka 16
17	Stavka 17	17	Stavka 17	17	Stavka 17
18	Stavka 18	18	Stavka 18	18	Stavka 18
19	Stavka 19	19	Stavka 19	19	Stavka 19
20	Stavka 20	20	Stavka 20	20	Stavka 20
21	Stavka 21	21	Stavka 21	21	Stavka 21
22	Stavka 22	22	Stavka 22	22	Stavka 22
23	Stavka 23	23	Stavka 23	23	Stavka 23
24	Stavka 24	24	Stavka 24	24	Stavka 24
25	Stavka 25	25	Stavka 25	25	Stavka 25
26	Stavka 26	26	Stavka 26	26	Stavka 26
27	Stavka 27	27	Stavka 27	27	Stavka 27
28	Stavka 28	28	Stavka 28	28	Stavka 28
29	Stavka 29	29	Stavka 29	29	Stavka 29
30	Stavka 30	30	Stavka 30	30	Stavka 30
31	Stavka 31	31	Stavka 31	31	Stavka 31

STAVKA	IME	STAVKA	IME	STAVKA	IME
1	Stavka 1	1	Stavka 1	1	Stavka 1
2	Stavka 2	2	Stavka 2	2	Stavka 2
3	Stavka 3	3	Stavka 3	3	Stavka 3
4	Stavka 4	4	Stavka 4	4	Stavka 4
5	Stavka 5	5	Stavka 5	5	Stavka 5
6	Stavka 6	6	Stavka 6	6	Stavka 6
7	Stavka 7	7	Stavka 7	7	Stavka 7
8	Stavka 8	8	Stavka 8	8	Stavka 8
9	Stavka 9	9	Stavka 9	9	Stavka 9
10	Stavka 10	10	Stavka 10	10	Stavka 10
11	Stavka 11	11	Stavka 11	11	Stavka 11
12	Stavka 12	12	Stavka 12	12	Stavka 12
13	Stavka 13	13	Stavka 13	13	Stavka 13
14	Stavka 14	14	Stavka 14	14	Stavka 14
15	Stavka 15	15	Stavka 15	15	Stavka 15
16	Stavka 16	16	Stavka 16	16	Stavka 16
17	Stavka 17	17	Stavka 17	17	Stavka 17
18	Stavka 18	18	Stavka 18	18	Stavka 18
19	Stavka 19	19	Stavka 19	19	Stavka 19
20	Stavka 20	20	Stavka 20	20	Stavka 20
21	Stavka 21	21	Stavka 21	21	Stavka 21
22	Stavka 22	22	Stavka 22	22	Stavka 22
23	Stavka 23	23	Stavka 23	23	Stavka 23
24	Stavka 24	24	Stavka 24	24	Stavka 24
25	Stavka 25	25	Stavka 25	25	Stavka 25
26	Stavka 26	26	Stavka 26	26	Stavka 26
27	Stavka 27	27	Stavka 27	27	Stavka 27
28	Stavka 28	28	Stavka 28	28	Stavka 28
29	Stavka 29	29	Stavka 29	29	Stavka 29
30	Stavka 30	30	Stavka 30	30	Stavka 30
31	Stavka 31	31	Stavka 31	31	Stavka 31

KALENDAR DEMOKRATSKOG

SIJEČANJ

- 1 N *Nova Godina*
- 2 P Bazilije, Grgur
- 3 U Anastazija Srijemska, Cvijeta
- 4 S Angela F.
- 5 Č Emilijan, Miljenko
- 6 P BOGOJAVLJENJE
- 7 S Rajmund, Rajko, Zoran
- 8 N *KRŠTENJE ISUSOVO*
- 9 P Julijan, Miodrag, Živko
- 10 U Dobroslav, Dobriša
- 11 S Neven, Honorat
- 12 Č Ernest, Tatjana
- 13 P Veseljko, Radoslav
- 14 S Feliks, Srećko
- 15 N *Pavao pustinjač, Anastazija*
- 16 P Marcel, Oton
- 17 U Antun opat, Lavoslav
- 18 S Priska, Margareta
- 19 Č Mario, Ljiljana
- 20 P Fabijan i Sebastijan
- 21 S Agnaza, Janja
- 22 N *Vinko, Irena*
- 23 P Ema, Milka
- 24 U Franjo Saleški, Bogoslav
- 25 S Obraćanje sv. Pavla
- 26 Č Timotej, Tito
- 27 P Anđela Merici, Živko
- 28 S Toma Akvinski
- 29 N *Valerije, Zdeslav*
- 30 P Martina, Gordana
- 31 U Ivan Bosko, Vanja

VELJAČA

- 1 S Sever, Brigita
- 2 Č SVIJEĆNICA
- 3 P Blaž, Vlaho, Tripun
- 4 S Andrija K., Veronika
- 5 N *Agata, Jagoda, Goran*
- 6 P Pavao Miki i dr.
- 7 U Rikard, Držislav
- 8 S Jeronim, Jerko
- 9 Č Apolonija, Sunčana
- 10 P Spomen Kardinala Stepinca
- 11 S Gospa Lurdska
- 12 N *Damjan, Zvonimir*
- 13 P Katarina R.
- 14 U Valentin, Zdavko
- 15 S Klaudije, Vitomir
- 16 Č Julijana, Miljenko
- 17 P Sedam osniv. reda BDM, Darko
- 18 S Šimun, Bernardica
- 19 N *Ratko, Blago*
- 20 P Leon, Lav
- 21 U Petar Damiani, Eleonora
- 22 S Katedrala sv. Petra, Tvrčko
- 23 Č Gvozden
- 24 P Goran, Modest
- 25 S Hrvoje, Donat
- 26 N *Aleksandar, Sandra, Branimir*
- 27 P Gabrijel
- 28 U Roman

OŽUJAK

- 1 S PEPELNICA
- 2 Č Lucije, Iskra
- 3 P Marin, Kamilo
- 4 S Kazimir, Eugen
- 5 N *I Korizmena, Vedran*
- 6 P Viktor, Zvezdana
- 7 U Perpetua i Felicita
- 8 S Ivan od Boga
- 9 Č Franciska R
- 10 P Emil, Krunoslav
- 11 S Tvrčko
- 12 N *Bernard, Budislav*
- 13 P Rozalija, Kristina
- 14 U Matilda
- 15 S Vjerko
- 16 Č Smiljan, Hrvoje
- 17 P Patrik, Domagoj
- 18 S Ćiril Jeruzalemski
- 19 N *JOSIP zaručnik BDM*
- 20 P Dionizije, Vladislav
- 21 U Oktavijan
- 22 S Kristijan
- 23 Č Oton, Jasna
- 24 P Latin, Javorka
- 25 S BLAGOVIJEST
- 26 N *Enamuel, Tekla*
- 27 P Lidija, Lada
- 28 U Priska, Sonja, Nada
- 29 S Bertold, Jana
- 30 Č Kvirin, Vlatko
- 31 P Benjamin

SRPANJ

- 1 S Antun, Šimun
- 2 N *Oton, Ostoja, Višnja*
- 3 P Toma apostol
- 4 U Elizabeta Portugalska, Elza
- 5 S Ćiril i Metod
- 6 Č Marija Goretti
- 7 P Klaudije, Goran, Vilko
- 8 S Hadrijan, Eugen, Geno
- 9 N *Leticija*
- 10 P Ljubica, Veronika
- 11 U Benedikt opat
- 12 S Mohor, Mislav
- 13 Č Majka Božija Bistrička
- 14 P Miroslav
- 15 S Bono, Benaventura
- 16 N *Gospa Karmelska, Karmela*
- 17 P Aleksije, Branko
- 18 U Fridrih, Natko
- 19 S Alojzije, Vjekoslav
- 20 Č Ilija prorok
- 21 P Danijel
- 22 S Marija Magdalena
- 23 N *Brigita, Apolinar*
- 24 P Kristina, Mirjana
- 25 U Jakov St., Aport
- 26 S Joakim i Ana
- 27 Č Klement Ohridski
- 28 P Nazarije i Celsa
- 29 S Irinej, Mirko
- 30 N *Petar Krizolog, Anda*
- 31 P Ignacije Lojolski

KOLOVOZ

- 1 U Vjera, Nada
- 2 S Gospa od Anđela
- 3 Č Augustin Kažotić
- 4 P Ivan Vaincey, Ivica
- 5 S Snježna Gospa
- 6 N *Preobraženje Gospodnje, Predrag*
- 7 P Siksto papa, Albert
- 8 U Dominik, Nedjeljko
- 9 S Roman, Tvrčko
- 10 Č Lovro đakon, Laura
- 11 P Klara, Jasna
- 12 S Anicet, Veseljka
- 13 N *Ivan Berchmans*
- 14 P Maksimilijan Kolbe
- 15 U VELIKA GOSPA
- 16 S Stjepan kralj, Rok
- 17 Č Hijacint, Miron
- 18 P Jelena Križarica, Jelka
- 19 S Ivan Eudes
- 20 N *Bernard, Samuel, Branko*
- 21 P Pio X, Zdenko
- 22 U Marija Kraljica
- 23 S Ruža Limska
- 24 Č Bartolomej opat
- 25 P Ljudevit kralj
- 26 S Jadranko, Rufin
- 27 N *Monika, Časlav*
- 28 P Augustin, Gustav
- 29 U Glavosjek Ivana Krstitelja, Ivanka
- 30 S Gaudeancija, Radoslava
- 31 Č Rajmund

RUJAN

- 1 P Konstancije, Branimir, Tamara
- 2 S Kalista, Divna
- 3 N *Grgur Veliki, Grgo, Gordana*
- 4 P Ruža Vit., Dunja
- 5 U Lovro, Borko
- 6 S Boris, Davor
- 7 Č Marko Križevčanin
- 8 P MALA GOSPA
- 9 S Petar Klaver, Strahimir
- 10 N *Nikola Tolentinski, Pulherija*
- 11 P Proto i Hijacint
- 12 U IME MARIJINO, Dubravko
- 13 S Ivan Zlatousti
- 14 Č Uzvišenje sv. Križa
- 15 P Žalosna Gospa
- 16 S Kornelije, Ciprijan
- 17 N *Rane sv. Franje, Robert Belarmin*
- 18 P Josip Kupertinski, Sanja
- 19 U Suzana, Željko
- 20 S Svjetlana,
- 21 Č Matej apostol
- 22 P Mauricije
- 23 S Lino papa
- 24 N *Gospa od Otkupljenja, Mercedes*
- 25 P Zlata, Aurelije
- 26 U Kuzma i Damijan
- 27 S Vinko Paulski
- 28 Č Vjenceslav
- 29 P Mihael, Gabrijel i Rafael
- 30 S Jeronim, Jerko

AVEZA HRVATA U VOJVODINI

TRAVANJ

- 1 S Hugo, Teodora, Božica
- 2 *N Franjo Paulski, Dragoljub*
- 3 P Rikard, Cvijeta
- 4 U Izidor
- 5 S Vinko F., Berislav
- 6 Č Vilim, Rajko
- 7 P Ivan S., Herman
- 8 S Dionizije
- 9 *N CVIJETNICA*
- 10 P Ezekijel
- 11 U Stanislav
- 12 S Julije Viktor, Davorka
- 13 Č VELIKI ČETVRTAK
- 14 P VELIKI PETAK
- 15 S VELIKA SUBOTA
- 16 *N USKRS*
- 17 *P USKRSNI PONEĐJELJAK*
- 18 U Apolonije
- 19 S Konrad, Ema
- 20 Č Marcijan, Bogoljub
- 21 P Amzelmo, Goran
- 22 S Soter i Kajo, Teodor
- 23 *N Jeraj, Duro, Durica, Jure*
- 24 P Fidelis, Vjeran
- 25 U Marko evanđelist, Maroje
- 26 S Kleto, Marcelin
- 27 Č Ozana Kotorska
- 28 P Petar Chanel
- 29 S Katarina Sijenska
- 30 *N Pio V., Marijan*

SVIBANJ

- 1 P Josip radnik
- 2 U Atanazije
- 3 S Filip i Jakov
- 4 Č Florijan, Cvjetko
- 5 P Maksim, Mira
- 6 S Dominik Savio, Dinko
- 7 *N Dujam, Duško Ivan, Petar*
- 8 P Marija Posrednica
- 9 U Mima, Herma
- 10 S Gospa Trsatska
- 11 Č Franjo Hieronymo
- 12 P Leopold Mandić
- 13 S Ema, Vjerko
- 14 *N Matija Apostol, Matko*
- 15 P Solinski mučenici
- 16 U Ivan Nepomuk
- 17 S Paškal, Paško
- 18 Č Ivan I papa
- 19 P Celestin, Rajko
- 20 S Bernardin
- 21 *N Andrija Bobola, Dubavka*
- 22 P Helena, Jagoda, Renata
- 23 U Dezirije, Željko
- 24 S Marija Pomoćnica
- 25 Č SPASOVO (UZAŠAŠĆE)
- 26 P Filip Neri
- 27 S Augustin Canterburyjski.
- 28 *N Vilim, Velimir*
- 29 P Ervin, Većeslav
- 30 U Ivana Arška, Srećko
- 31 S Pohod BDM, Vladimir

LIPANJ

- 1 Č Justin, Mladen
- 2 P Marcelin i Petar
- 3 S Karlo Lwanga i drugovi
- 4 *N DUHOVI*
- 5 P Marija Majka Crkve
- 6 U Norbert, Neda
- 7 S Robert, Radoslav
- 8 Č Žarko
- 9 P Efrem, Ranko
- 10 S Margareta, Biserka
- 11 *N Presveto Trojstvo*
- 12 P Ivan Fakundo, Bosiljka
- 13 U Antun Padovski, Antonija
- 14 S Rufin, Elizej
- 15 Č TJELOVO
- 16 P Franjo Regis
- 17 S Laura, Nevenka
- 18 *N Marko i Marcelijan*
- 19 P Ramuldo, Rajka
- 20 U Silverije, Goran
- 21 S Alojzije, Vjekoslav
- 22 Č Toma Morus
- 23 P SRCE ISUSOVO
- 24 S Rođenje Ivana Krstitelja
- 25 *N Vilim, Henrik, Adalbert*
- 26 P Ivan i Pavao
- 27 U Ćiril Aleksandrijski
- 28 S Irinej, Mirko
- 29 Č PETAR I PAVAO
- 30 P Rimski prvomučenici

LISTOPAD

- 1 *N Terezija od Djeteta Isusa*
- 2 P ANDELI ČUVARI
- 3 U Kandida, Maksimilijan
- 4 S Franjo Asiški, Franka
- 5 Č Flavijan, Miodrag
- 6 P Bruno, Fides, Verica
- 7 S BDM OD KRUNICE
- 8 *N Šimun, Benedikta*
- 9 P Dionizije, Ivan Leonardi
- 10 U Franjo Borgia, Danijel, Danko
- 11 S Emilijan, Milan
- 12 Č Serafin, Makso
- 13 P Eduard, Edo
- 14 S Kalist papa, Divko, Krasna
- 15 *N Terezija Avilska, Rezika*
- 16 P Margareta, Hedviga
- 17 U Ignacije Antijohijski, Vatroslav
- 18 S LUKA EVANĐELISTA
- 19 Č Pavao od Križa
- 20 P Irena, Miroslava
- 21 S Uršula, Zvezdan
- 22 *N Dražen, Marija Saloma*
- 23 P Ivan Kapistran
- 24 U Antun M.Claret, Jaroslav
- 25 S Katarina Kotromanić
- 26 Č Dimitrije, Dmitar
- 27 P Sabina, Konrado
- 28 S Šimun i Juda Tadej
- 29 *N Narcis, Donat, Darko, Idu*
- 30 P Alfons Rodrigez
- 31 U Volfgang, Vuk

STUDENI

- 1 S SVI SVETI
- 2 Č DUŠNI DAN
- 3 P Martin Porres, Silvija
- 4 S Karlo Boromejski, Dragutin, Drago
- 5 *N Mirko, Emerik*
- 6 P Leonard, Vedran
- 7 U Anđelko, Zdenka
- 8 S Gracija Kotorska, Bogdan
- 9 Č Milostislav, Teodor
- 10 P Leon Veliki, Lav, Lavoslav
- 11 S Martin biskup
- 12 *N Jozefat, Emilijan, Milan*
- 13 P Stanislav, Stanko
- 14 U Nikola Tavellić
- 15 S Albert Veliki
- 16 Č Margareta
- 17 P Elizabeta Ugarska, Igor
- 18 S Posveta bazilike Sv.Petra i Pavla
- 19 *N Krispin, Severin*
- 20 P Feliks Volois, Srećko, Edmund
- 21 U Prikazanje BDM
- 22 S Cecilija, Cilika
- 23 Č Klement, Milivoj
- 24 P Andrija i drug.
- 25 S Katarina Aleksandrijska
- 26 *N KRIST KRALJ*
- 27 P Virgilije, Velimir
- 28 U Jakov Markijski
- 29 S Svjetlana, Vlasta
- 30 Č Andrija apostol

PROSINAC

- 1 P Božena, Natalija
- 2 S Bibijana, Silvana
- 3 *N Franjo Ksaverski, Klaudije*
- 4 P Ivan Damašćanski
- 5 U Kristina, Savka
- 6 S Nikola biskup
- 7 Č Ambrozije, Dobroslav
- 8 P Bezgrešno začće BDM
- 9 S Valerija, Zdravka
- 10 *N Gospa Loretska*
- 11 P Danijel prorok
- 12 U Ivan Franciska Chantal
- 13 S Lucija, Jasna, Svjetlana
- 14 Č Ivan od Križa
- 15 P DRINSKE MUČENICE
- 16 S Albina, Zorka
- 17 *N Lazar, Florijan*
- 18 P Gracijan, Bazilijan
- 19 U Urban, Božica
- 20 S Amon, Eugen
- 21 Č Petar Kanizije
- 22 P Honorat, Časlav, Zenon
- 23 S Ivan Kentijski
- 24 *N Badnjak, Adam i Eva*
- 25 P BOŽIĆ
- 26 U Stjepan, Krunoslav
- 27 S Ivan apostol i evanđelista
- 28 Č Nevina dječica
- 29 P Toma Becket, Davor, David
- 30 S SVETA OBITELJ
- 31 *N Silvester I papa, Silvije*

ALABAMA THEATRE

TRAVANI	RAJUG	ZIBAVI	WAWI	WACANI
1	1	1	1	1
2	2	2	2	2
3	3	3	3	3
4	4	4	4	4
5	5	5	5	5
6	6	6	6	6
7	7	7	7	7
8	8	8	8	8
9	9	9	9	9
10	10	10	10	10
11	11	11	11	11
12	12	12	12	12
13	13	13	13	13
14	14	14	14	14
15	15	15	15	15
16	16	16	16	16
17	17	17	17	17
18	18	18	18	18
19	19	19	19	19
20	20	20	20	20
21	21	21	21	21
22	22	22	22	22
23	23	23	23	23
24	24	24	24	24
25	25	25	25	25
26	26	26	26	26
27	27	27	27	27
28	28	28	28	28
29	29	29	29	29
30	30	30	30	30
31	31	31	31	31

LISTORAD	NAJUR	STUDENI	PROGNAC
1	1	1	1
2	2	2	2
3	3	3	3
4	4	4	4
5	5	5	5
6	6	6	6
7	7	7	7
8	8	8	8
9	9	9	9
10	10	10	10
11	11	11	11
12	12	12	12
13	13	13	13
14	14	14	14
15	15	15	15
16	16	16	16
17	17	17	17
18	18	18	18
19	19	19	19
20	20	20	20
21	21	21	21
22	22	22	22
23	23	23	23
24	24	24	24
25	25	25	25
26	26	26	26
27	27	27	27
28	28	28	28
29	29	29	29
30	30	30	30
31	31	31	31

potužiti, jer mene više boli, na primjer, da je Crkva zapustila iseljenike u cijeloj Latinskoj Americi i ne smije se dogoditi da imamo sto dvadeset svećenika Hrvata koji rade u njemačkim župama, a ni jedan hrvatski svećenik ne radi među Hrvatima, recimo u Čileu, gdje za ovih pedesetak godina nema hrvatske župe na teritoriju čitavog Čilea. Dakle, ja dajem primjedbnu da je Crkva mogla i bolje.

o Kakav je stav HSK-a glede protjerivanja autoh-tonih Hrvata - primjerice u BiH, Srbiji, Crnoj Gori...

- U ovoj velikoj problematici, ne samo Hrvata u BiH, u koju je cijeli svijet upleten i opet ne zna kako bi našao rješenje, premda ja osobno mislim da je ovom federacijom s Muslimanima hrvatski interes zaštićen - naravno, ne smatram da je sve baš izvedeno najidealnije, ali je u ovom momentu to najoptimalnije rješenje. A što se tiče Hrvata u Vojvodini, mišljenja sam da vi taj grunt što imate - bez obzira na pritiske, potiskivanja, silu, raseljavanja i preseljavanja, morate sačuvati. Uvijek sam bio na poziciji - nikud sa svog grunta! Ne treba, takodjer, nasjedati na političke manipulacije po-djele na Bunjevce, Šokce itd., isto kao što su nekoć bile podjele na Dalmatince, Hercegovce... A što su Bunjevci nego Hrvati?

o A šta da urade oni što su već protjerani, čija su ognjišta spaljena ili oteta?

- I kuća u kojoj čovjek stanuje jest na neki način crkva. Prognanci ne smiju gubiti nadu, i moraju na neki način sačuvati želju za povratkom na svoje ognjište. Jer, ukoliko izbljedi osjećaj i želja za svojom kućom, za svojim krajem, zločinci će postići svoj cilj.

o Kad smo već kod zločinaca i zločina... Živite i radite u inozemstvu, pa su vam vjerojatno i neki podaci dostupniji nego nama u Srbiji. Kolika je vjerojatnost da će sud u den Haagu uopće početi sa sudjenjima i koliko će tamo biti politike?

-O sudu u den Haagu ne mogu ništa reći dok ne počnu raditi. No, čini mi se da oni mogu u startu napraviti pogrešku i to u smislu da ne gledaju tko je više kriv,

tko je započeo rat, da na jednoj strani ima jedan, a na drugoj stotine zločinaca, već sve svode na isti nivo - e, to bi bila moja zamjerka. Vidim na tom području jednu uravnilovku, premda vjerujem u sud međunarodne javnosti. Medjutim, pravi zločinci i začetnici masovnih ubijanja ostat će izvan suda: ovo će biti više šou proces, jer što je sve to naspram stotina tisuća mrtvih, raseljenih, protjeranih, naspram spaljene zemlje, srušenih kuća... Nikada nismo mogli dovoljno sugestivno opisati barbarstvo ljudi koji ruše grobove!

o Koliko je o tome informirana međunarodna javnost o pravoj istini o događanjima u Hrvatskoj, u Bosni...

-Mislim da se nedovoljno čini na promidžbi Hrvatske u inozemnim medijima, jer nije dovoljno samo Hrvate uvjeravati i obavještavati, već je to potrebno i s Amerikancima, Švedjani-ma... Privatno ljudi čine što mogu, ali bilo je oscilacija u samim medijima, premda se, kao zao bih, u zadnjih pola godine slika popravlja, posebice zbog dobrih odnosa sa zapadom i Amerikom. Mislim da je potrebno da državne institucije učine sve da promidžba Hrvatske prodje što bolje u stranim medijima.

o Ponekad se čini da Hrvatska dobru sliku o sebi pruža jedino kad zatamljava u sebi emocije vukovarskog tipa, naspram onih koji uživaju u okupaciji, ne brinući mnogo za "promidžbu"?

-Svakako da treba pratiti stremljenja hrvatske politike ka miru, ali ujedno imati na umu i to, tko se odrekne i jednog pedlja hrvatske zemlje - odrekao se Hrvatske!

Vesna Kljajić

*Svim Hrvatima diljem svijeta
i svim ljudima dobre volje
sretne*

*Božićne i Novogodišnje
blagdane želi redakcija
"GLASA RAVNICE"*

PETROVARADIN

OVDJE ŽIVI SVE MANJE HRVATA

Premda je naša stranka demokratski orijentirana, a naš rad javan, sve što kažemo i napišemo u našem listu (Glas Ravnice), mi smo ovdje izvan javnog života, gotovo u poluilegali!-kažu članovi DSHV-a podružnice Petrovaradin.

Za razliku od vremena koja se danas čine dalekim, predalekim, kada se u Petrovaradin odlazilo u turističke posjete i provod, kada je ovaj gradić na srijemskoj strani Dunava bio i kulturna, i povijesna i turistička oaza, sadašnji posjeti ovom gradu mogu izazvati samo

m u č n i n u .
Grade se samo objekti male privrede - ali takvi kakvi se rade na brzu ru-ku, a novo-pečeni "privatnici" kao da nisu raskantali s pravopisom, pa tu ima mješavine i ćiri-lice i latinice, i pogrešno shvaćenog patriotizma, riječju, od negdašnje kulture ni traga ni glasa.

Cilj našeg posjeta

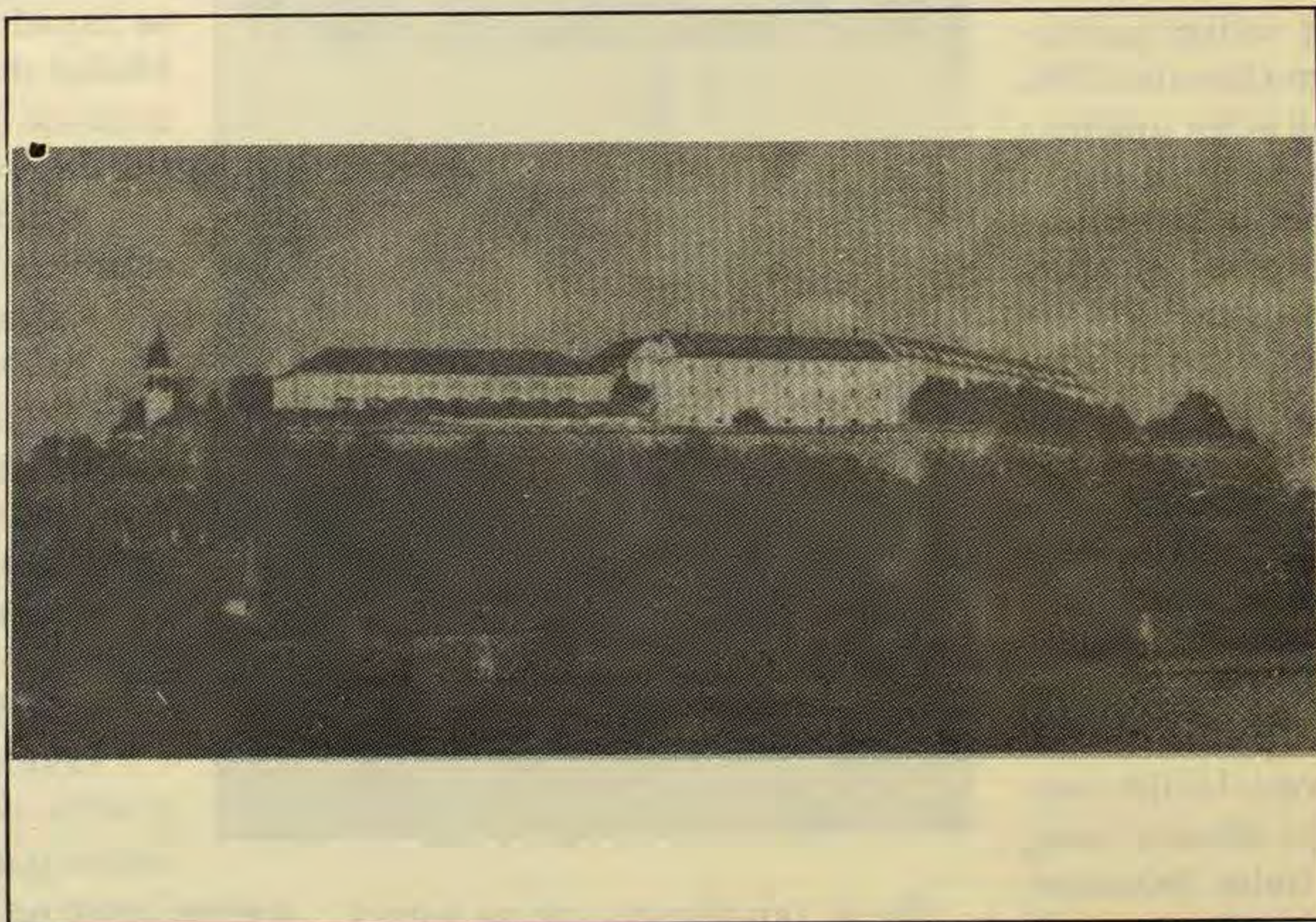
bio je razgovor sa članovima petrovaradinske podružnice DSHV-a, i dok smo izlazili iz automobila, čak i za kratkovido oko autorice ovog teksta zapeo je crveni natpis na crkvi Svetog Roka - SRBIJA - a bio je tu i grb sa četiri ocila. Tko je autor dotičnog "umjetničkog djela" može se pretpostaviti, no očito je i da nema baš jasnu predodžbu o vrijednosti grba vlastite zemlje, ali tko se još brine i o obrazovanju.

Petrovaradin je do 1945-6. godine bio čisto hrvatsko mjesto, sa svega par srpskih familija, koje su, kako kažu naši sugovornici, živjele u

harmoniji sa svojim susjedima Hrvatima. No, nakon rata, vodjena je druga politika, gradjeni su blokovi zgrada u koje su se useljavali neki novopridošli ljudi, a starih je Petrovaradinaca sve više nestajalo. Hrvati su i u doba socijalizma bili gradjani

ko nije uhićen. Eto, konkretno, uzмите slučaj našeg župnika - dva puta mu je napadano na stan, prošle godine su mu pretukli majku, pokrenut je tobožnji sudski postupak, ali je okrivljeni oslobođen, jer je - javni tužilac odustao od optužnice!?

Nekoliko mjeseci nakon tog događaja ponovno je napadnut župni stan, ali ovog puta župnik nije zvao miliciju, jer što da ih zove, kad onda oni saslušavaju o-noga tko ih je pozvao, postavljajući mu pitanja koja nemaju nikave veze sa slučajem, a

drugog reda, no sad je netrpeljivost prema nama postala otvorena, posebice otkako je počeo rat. Od dvanaest tisuća, ostalo je samo četiri tisuće Hrvata u Petrovaradinu - pričaju nam. Ljudi su se počeli iseljavati intenzivno od 1991. godine - bilo zbog pritisaka, bilo zbog osjećaja po-svemašnje besperspektivnosti kao pripadnika hrvatske nacije. Kažu da je bilo i otvorenih pritisaka - bacanja bombi i "rešetanja" kuća (dakle, išlo se na terorizam niskog intenziteta, da imovina ostane malo oštećena, a da se ljudi zaplaše i otjeraju). To je sve bilo prijavljeno miliciji, ali nikad nit-

saslušavanje traje pet sati! I sve nešto pomišljamo na to da sama milicija šalje siledžije da naprave neki incident, da bi onda mogla saslušavat!"

Dobro, pitamo mi, župnik je ipak eksponirana ličnost, ali kako živi običan narod? Tu nam rekoše da narod živi od dana do dana, jer se od Hrvata očekuje - ili da se asimiliraju (čega ima), ili da naprave neku novu "regionalnu naciju" - Šokci, Bunjevci, ili da - odu. Mi smo ovdje gradjani ne drugog, nego trećeg reda - kažu - Prvog reda su oni državotvorni. Drugog reda su priznate nacionalne manjine - Mađjari, Slovaci, Rusini itd.

manjine - Madjari, Slovaci, Rusini itd. koji imaju neka prava, recimo kulturne ustanove sa nacionalnim predznakom, a treći smo mi koji nemamo nikakvih prava, što je, uostalom, rekla i Margit Savović, ministrica za ljudska prava i prava manjina, jer Hrvatska nije priznata od režima u Beogradu. Cilj je dakle, najvjerojatnije, da se mi odavde očistimo bilo asimilacijom, bilo fizičkim protjerivanjem.

Na pitanje osjeća li se sukob SPS-a i radikala na terenu, nekim boljitkom, odgovaraju da je njihov položaj jednak i što se tiče stava SPS-a i što se tiče stava SRS-a.

Tu mi, kao i što priliči dobrim gostima, upitamo za susjede - tko su, odakle su došli, kako su se uklopili: - Novi susjedi se pnašaju kao da su sišli sa drveta. To su divlji ljudi, ne znamo kako su uopće živjeli tolike godine u Hrvatskoj! Ima ih i iz Bosne. Mijenjali su kuće, pa sad misle, budući da su svoj na svome, onda su gospodari naših života i smrti. Naš se svijet povukao, sve u iščekivanju da će se nešto riješiti, a do boljotka može doći tek za jedno sto godina, kad izumre ova generacija. Do katarze mora doći, jer ovo stanje nije normalno. Oni sve rade pod parolom da je ovo "njihova država".

- Zar nije i vaša?- pitamo - Zar i vi niste ovdje generacijama, jednako radeći i ulažući?

- Mi ovu državu smatramo svojom, ali se ispostavlja da je to država onih koji drže osnovne poluge - vojsku, policiju i monetarni sistem.

Petrovaradin više ne funkcionira kao posebna općina. On je sada tek jedna od mjesnih zajednica Novog Sada, a nekadašnja kulturna udruženja više ne postoje. Nekadašnji nogometni klub "Zrinjski" najprije je promijenio ime u NK "Petrovaradin", da bi danas postao fudbalski klub "Petrovaradin" naziv kojeg se piše isključivo ćirilicom.. Promijenjeno je i lovačko društvo "Zec", staro preko sto godina. Posebna je priča sa školstvom - srednja škola Vladimir Nazor od prije par godina nosi ime Jovana Dučića, a bista V. Nazora je iščupana i nekamo odnešena, premda je imala i umjetničku vrijednost.

Promijenjeni su i nazivi ulica - pa su tako ulice koje su nosile nazive od 1906. sada umjesto - Bana Jelačića, Zrinjske, Frankopanske, dobile nazive - Beogradska, Patrijarha Rajačića, Jovana Monasterlije itd. One koje nisu promijenjene, ostale su isključivo zbog toga što grad momentalno nije imao novca za izmjenu njihovih naziva.

- Još je naša ostala jedino katolička crkva!

U Petrovaradinu postoje četiri katoličke, a odnedavno i jedna pravoslavna crkva. Ona je u stvari, negdašnja kapela za austrougarske vojnike pravoslavne vjere.

Podružnica DSHV-a ne sudjeluje u javnom životu Petrovaradina. Premda nam njezini članovi kažu kako je njihov rad javan, kao i da sve ono što imaju reći napišu u "Glasu ravnice". Ne vjeruju mnogo ni u pregovore što ih Beograd ima sa Zagrebom, niti u one što ih Knin ima sa Zagrebom. Tvrde da su to pregovori sa ciljem taktiziranja i odugovlačenja, a sve sa ciljem da se potvrdi faktičko stanje:

- Njima ovo stanje odgovara, jer su oni te prostore faktički reintegrirali, ali ne u Hrvatsku, već u Srbiju. Promijenjeno je stanovništvo, jedinstvena je moneta, zdravstvo, prosvjeta, kultura, oružane snage...to je samo proširena Srbija, i mi uopće ne vjerujemo da postoje tri srpska centra - Beograd, Knin i Pale, pa da se sa svakim posebno razgovara. Ta je podjela napravljena samo da bi se moglo lakše taktizirati.

I sad, budući da je sve to jedna, onako hoh politika, i gdje bijedni mi smijemo raspravljati o takvim političkim golijatima kakvi su prekodrinski i prekodunavski političari, okrenusmo se mi nama - kud smo pristali, šta ćemo raditi.

- Mi činimo što možemo. Netko tvrdi kako nismo učinili dovoljno, netko pak, misli kako je dobro što nakon svega uopće i postojimo. DSHV je jedina legalna zajednica nas ovdašnjih Hrvata, i dok je dva Hrvata, bit će i DSHV-a!

U posjeti bili:
Vesna Kljajić
Branimir T.

ŠTO SE DOGODILO VOJVODANSKIM NIJEMCIMA?

Neposredno pred zaključenje lista, primili smo primjerak biltena Contra bellum, Pokreta za mir iz Pančeva. Pored aktivnosti što ga ovaj pokret imao posljednjih mjeseci (organiziranje tzv. "škole bez nasilja" po Freneovoj metodi, pomoć izdavanju knjiga, te distribuiranje humanitarne pomoći bolnici u Pančevu i neuropsihijatrijskoj ustanovi u Kovinu (a o čemu, kako kažu aktivisti Pokreta ni jedan "državni" medij nije informirao javnost), pažnju privlači informacija da Pokret za mir Pančevo blisko suradjuje s Centrom za dokumentaciju o vojvodjanskim Njemcima, na realiziranju projekta osvjetljavanja uluge njemačke etničke zajednice u kulturnom, ekonomskom i političkom životu Vojvodine od naseljavanja do protjerivanja.

Naime, prema podatku što ga je autorica ovog teksta svojevremeno dobila od samog Vuka Draškovića, nakon Drugog svjetskog rata iz Vojvodine je protjerano pola milijuna vojvodjanskih Nijemaca, zbog 10.000 onih koji su bili članovi Kulturtbunda.

Marko Kljajić: Kukujevci od nastanka do danas (IV nastavak)

Ratni i poratni dani

Župnik Fran Martičević dolazi u Kukujevce, 1. listopada 1942. Bio je župnik u najtežim ratnim godinama. Za vrijeme njegova župnikovanja, u nedjelju 12. studenog 1944. godine, u pola četiri popodne (15,30h) teško je oštećena župna crkva. Minirani toranj srušio se na lađu crkve i uništio krov i strop po cijeloj dužini lađe. Krov i strop ostali su čitavi samo iznad svetišta crkve.

Župnik Petar Masnić opisuje taj događaj ovako: "Godine 1944. prilikom povlačenja njemačke vojske, vojska je porušila crkvu iz, navodno, strateških razloga. To je laž! Da su strateški razlozi tražili rušenje crkve, onda bi ti razlozi važili i za još koje mjesto u užem i širem području. Međutim nijedna crkva, ni katolička ni nekatolička nije porušena osim ove u Kukujevima i male katoličke crkve u Šidu. Opće je mišljenje župljana da je to rušenje učinjeno po nagovoru mjesnih Švaba, da se na taj način osvete Hrvatima, jer su morali da se sele u Austriju i Njemačku. Spominju se imena Heleis i Mayer, koji su bili vođe mjesnih Švaba u Kukujevima. Kada je bio određen dan i sat miniranja crkve, Hrvati su ostali po svojim domovima i dvorištima, dok su Švabe, iako katolici, došli da uz smjeh i cerekanje gledaju rušenje crkve, kako tvrde neki očevici Hrvati. Naš svijet, Hrvati, župljani, gledali su i posmatrali sa svojih pragova kako se ruši njihova svetinja. Župnik je te kobne godine i tih kobnih dana bio Fran Matričević. On je s nekim našim ljudima išao komandi njemačke vojske u mjestu i molio da se crkva ne ruši, ali su bili na grub način otjerani."

Svoj zapis o rušenju crkve župnik Petar Masnić završava ovim riječima: "Poput židovskog naroda, koji je dolazio da plače nad porušenim svojim hramom, tako su ovdašnji župljani Hrvati dolazili i suze ronili nad porušenom svojom crkvom. Prolazili su pored svoje porušene svetinje s uzdasima: . . . "Da li ćemo dočekati da se popravi"

Po odlasku župnika Martičevića početkom kolovoza 1945. godine, župom upravlja gibarački župnik Antun Cvrković. U ljetnje i jesenjske dane misa se služila pod vedrim nebom. Do dolaska župnika Leona Aškua (1946-1947) biskup Akšamović piše crkvenom odboru da se pobrinu za kuću u kojoj će se obavljati bogoslužje. Mislilo se na kuću Imre Michelisa, u kojoj je vojska čuvala ratne zarobljenike. Od ove namjere se odustalo. Sedamnaestog listopada (17.10.) 1946. Mato Plemenitaš iz Kukujevaca kao nasljednik kuće pokojnog Rajka Cvijanovića, njegova ujaka, daruje bivšu gostionicu i još tri sobe da se tu uredi bogoslužni prostor. Kad je Leon Ašiku 15. svibnja 1947. godine razriješen službe upravitelja župe, biskup preporučuje da se "bogomolja" uredi u župnom stanu, a Mati Plemenitašu zahvali na gostoprimstvu. Do prijenosa "bogomolje" nije došlo pa se sve do dolaska u župu Petra Masnića u svibnju 1948. godine bogoslužje obavljalo u kući pokojnoga Rajka Cvijanovića.

Masnić je nakon devet godina po svom dolasku (1957.) započeo s popravkom crkve. Prvi zadatak je bio sklanjati i čistiti

ruševine iz crkve i oko nje. Na poziv zvona stotine vjernika je dolazilo s lopatama i kolima sve dok se nije čišćenje završilo. Za obnovu crkve sklopljen je ugovor s poduzećem "Dom" iz Osijeka. "Dom" je dio posla završio a zbog malverizacije i nesolidnog obavljanja radova posao je prekinut. Glavni rukovodilac radova Luetić naročito se isticao u prevarantskoj radoti. "Domu" je za izvršene radove plaćeno 4.000.000. dinara. Sudski spor s firmom dobila je crkva. U obnovi tornja Masnić je dao na srušeni toranj dozidati malo cigle i stavljen je limeni krov. Rogićev nacrt tornja Masnić nije ostvario, zato je zvonik i uređen krajnje neukusno i jadno. Svod crkve je presvođen pločama od lezonita, smještenih između greda u obliku lukova. U lađi crkve postavljene su podne pločice. Masnić je dao napraviti i deset velikih klupa, koje su istesane od debele i grubo obrađene hrastove daske sa željeznim konstrukcijama. Crkva je iznutra ožbukana i okrečena. Na krovu crkve postavljene su odvodne cijevi i krov je opšiven limom.

Veliku oltarnu sliku Presvetog Trojstva 1972. godine izradio je zagrebački akademski slikar Josip Martinko za 1.250.000. starih dinara. Iste godine ju je blagoslovio na dan sv. Ilije župnik gibarački i dekan Kukujevačkog dekanata Tomo Takač. Ispred crkve postavljena je i željezna ograda.

Nastavit će se. . .

100. OBLJETNICA ROĐENJA DR. JOSIPA ANDRIĆA

U povodu 100. obljetnice rođenja dr. Josipa Andrića vlč. Lazar Ivan Krmpotić je održao predavanje o njegovoj ulozi u hrvatskoj kulturi s posebnim osvrtom na njegovu operu iz bunjevačkog života *Žužijanča*.

Predavanje je bilo u utorak, 13. prosinca (decembra) 1994. god. u KUD *ŽBunjevačko kolo* u Subotici.

Predavač je prikazao životni put dr. Josipa Andrića od rođenja u bačkom selu Bukinu 1894. god. do smrti u Zagrebu 1967. god.

On je počeo svoju kulturnu aktivnost u književnosti i objavio je nekoliko zbirki pripovjedaka. Također je uređivao niz političkih i omladinskih listova (*ŽSeljačke novine*, *ŽSlavonac*, *ŽMladost*, *Luč* i dr.)

Osobito treba istaći njegov plodan i zaslužan rad u Društvu sv. Jerinoma, gdje je od 1921. god. bio glavni urednik svih izdanja ove značajne hrvatske kulturne ustanove. Tamo je 1929. god. osnovao veoma popularan časopis *ŽObitelj* i

uređivao ga je do 1945. god.

Nastojao je da pomoću svih jeronimskih izdanja širi kulturu i prosvjetu među najširim slojevima hrvatskoga naroda. To je uspio uz pomoć široke mreže jeronimskih povjerenika.

Dr. Josip Andrić je najviše učinio na glazbenom području. Od mnoštva glazbenih djela da navedemo samo 25 kola i 16 plesova za tamburaški orkestar koje je posvetio svom rodnom kraju i pojedinim mjestima s kojima su ga vezale drage uspomene. Također treba reći da je skladao niz simfonija i simfonijeta za tamburaški i simfonijski orkestar.

Trajni spomenik Bunjevcima i Šokcima učinio je svojom operom *ŽDužijanča* i operetom *ŽNa vrbi svirala*.

Praizvedba *ŽDužijance* bila je u Subotici u Narodnom pozorištu 29. travnja 1953. god. Praizvedba operete *ŽNa vrbi svirala* bila je 1. veljače 1956. god. u Plavni u izvedbi amatera.

Opera u Hrvatskom narodnom kazalištu u Osijeku obnovila je operu *ŽDužijanča*. Premijera je bila 29. listopada 1994., a repriza 5. studenog 1994. u Domu kulture u Baji uz prisustvo i radost velikog broja gostiju iz Mađarske, Subotice i Sombora.

Za dr. Josipa Andrića je potrebno naglasiti da je gajio veliku ljubav prema slovačkomu narodu, jer je ocijenio da mu je ista politička borba kao i hrvatskog naroda. Uz druge oblike suradnje dr. Josip Andrić je sadržaj svog romana *ŽVelika ljubav* uzeo iz slovačkog života u selu Hrvatski grob.

Da se ta ljubav ovjekovječi, ove jesenije u Hrvatskom grocu itkriveno Andrićevo brončano poprsje, djelo našeg kipara Neste Orčića.

Dr. Josip Andrić je želio učvrstiti svijest u hrvatskom narodu da je potrebno čuvati i sačuvati svoj identitet i tek onda može doći u suradnju s drugim narodima na ravnopravnoj osnovi.

B.G.

TIHA NOĆ

Tiha noć, sveta noć!
Ponoć je, spava sve,
Samo Marija s Josipom bdi,
Divno djetesce pred njima spi,
Rajski resi ga mir.

Tiha noć, sveta noć!
Pjesmica andjelska
Miljem otajnim napunja zrak,
Bajna svjetlost rasvjetljuje mrak,
Kraj pretvara u raj.

Tiha noć, sveta noć!
Pastiri, amo svi
Pjevat Isusu andjela poj
S Majkom poklon prikazat mu svoj,
Srce dat mu na dar!
(Austrija)

BOŽIČNICA

Dobro večer, dragi goso,
treba svirat, pusti poso.
Dudaše i pastorele
i popijevke sve vesele.
Orguljam sad čisti taste,
prste zgiblji dugoljaste,
naj pozabit ni predale,
nemreš svirat bez njih dale.
Pa zasviraj, meh dok pukne,
dvajst registra v nebo sukne,
Niš ne smeta će bu kaša,
ak i kaša - al je naša
Božičnica - velka maša!
August Šenoa

O SVETA TRI KRALJA

O sveta tri kralja o blažen vaš dan
kad svijetu Kralj Mladi bi s neba
poslan.

O sretne li zvijezde, što svijetlila vam
Kad djeva je sinka porodila nam.

A kud ćete sada na daleki put
Kad zima soud vlada i vjetar je ljut.

O sveta tri kralja, mi molimo vas
Vi nosite dare, darujte i nas.

VIŠE NADE ZA FUTOŽANE

Poštovana redakcijo,

Kao redovan čitatelj Glasa ravnice, javljam se po prvi put sa svojim prilogom. Naš i vaš list je doista jedini i pravi GLAS u ovoj našoj Ravnici koji mora daleko da se čuje. Željela bih samo da se čitatelji više uključuju sa svojim priložima, prijedlozima i idejama, jer bismo tako znali više jedni o drugima. Koristim priliku da napišem koju riječ o futoškoj župi, njezinom župniku, časnim sestrama i samim žiteljima.

Futog se nalazi nedaleko Novog sada, a župnik u futoškoj župi jest vlč. Franjo Davčik, a tu su i nama župljanima drage časne sestre Salezija i Ljubica. Nekada je u futoškom samostanu bilo toliko časnih sestara da bi nam i veći gradovi mogli pozavidjeti, ali vrijeme u kojem živimo je učinilo svoje.

Velečasni Davčik i časne sestre su odoljevali raznim vandal-skim ponašanjima pojedinaca. Sve te, za njih najteže godine su, nadajmo se, ostale iza njih. Desi se još pokoji nemili događaj, ali se oni nadaju da će toga biti sve manje. Takodjer, maltretirani su i sami vjernici koji su redovito dolazili na svetu Misu. Zbili smo svoje redove i tako opstali, a svu tu duhovnu snagu možemo zahvaliti našem svećeniku i časnim sestrama.

Naša župa okuplja rimokatolike iz Futoga, Veternika i Begeča, a to su Hrvati, Madjari, Ni-

jemci, Slovaci, Rusini... Župnik Franjo Davčiko osim futoške župe svetu Misu slavi u župama Rumenske i Bačkog Petrovca. Futoška župa ima priličan broj mladih koji se okupljaju na Svetoj misi, vjeronauku, Biblijskim satima i sl. Ove je godine našu župu svojim prisustvom počastio i subotički biskup gospodin Ivan Penzeš. Imali smo predivnu krizmenu svečanost, sa svojih dvadeset četiri krizmanika. Naravno, i za ovakvu lijepu svečanost pobrinuli su se vlč. Davčik, kao i sestre Salezija i Ljubica.

Kada je vlč. Davčik došao u našu župu, mladog naraštaja u crkvi je bilo malo. Sa njegovim se dolaskom naša crkva počela puniti, a djeca sa radošću dolaziti na vjeronauk. Propovjedi su pravi melem za naše ranjene duše. S njegovim smo dolaskom dobili i glavnog pokretača te organizatora renoviranja crkvene krovne konstrukcije, budući da nam je crkva bila oronula, jer nismo imali dovoljno novaca za njezino renoviranje. Financijska pomoć prikupljena je uglavnom od nekadašnjih stanovnika Futoga (Nijemaca) koji žive u Njemačkoj i rado su nam priskočili u pomoć, a sve to zahvaljujući sposobnosti i dobroj organizaciji našeg svećenika.

Možemo se slobodno pohvaliti ljepotom naše crkve. Možda spoljašnjost toliko ne oduševljava tu ljepotu, koliko njezina unu-

tarnja sadržajnost - lijepi oltar i kip Srca Isusova (i sama crkva nosi to ime), prelijepi vitraž, orgulje koje su po veličini treće u Evropi, i premda bih ja mogla ređati do u beskonačno, ipak ovu crkvu treba vidjeti da bi se ove ljepote doživjele. Na kraju još da dodam da se za održavanje crkve, crkvenih zgrada i dvorišta uglavnom brinu časne sestre sa svojim vjernicima.

Našem svećeniku Franji Davčiku i sestrama Saleziji i Ljubici VELIKA HVALA što su ostali sa nama kada je i njima i nama bilo najteže, i neka ih dragi Bog čuva.

MIK

Štovani čitatelju, Futog kao mjesto izvanredno poznajem, budući da sam ondje prije četrnaest godina završila srednju školu. U to vrijeme, sa nama su u srednjoškolskom domu živjeli i učenici iz Nigerije - katoličke i muslimanske vjeroispovijesti. I danas se živo sjećam riječi kolegice Joanne Gwanni koja je rekla da bi rado otišla na Polnočku ali: "Ne želim da me Jugosloveni tuku kad izidjem iz crkve!"

Nigerijci su bili i otišli, a neki primitivci očito, i danas imaju "svoje crnce". Eto, to bi bio moj komentar na napade kojima ste, kako kažete, i danas pokatkad izloženi u sredini u kojoj živite.

Urednica

Draga redakcijo!

Koristim priliku da Vam svima u uredništvu, kao i svim čitateljima Glasa ravnice poželim Sretan Božić i Božićne blagdane, kao i sretnu Novu 1995. godinu. Uz srdačne pozdrave, s štovanjem, vaša stalna čitateljica

Kata Rogić iz Veternika

KAKO JE BABA MANDA POSTALA "GOSPOĐA"

Jo, kume moj, pomoz! Umroh od smija. Joj do da ne mogu doći! Pa ovo je da pošandrcaš. Zamisli samo baku Mandu ne smiš više zvati "baka" nego "gospođa" Manda"!

Ma, šta ti je, šta si se zabezeknio, živa istina baka Manda postala "gospođa Manda". Šta je još me gledaš kao da sam se ranije napio rampaša pa bulaznim. Bolje me pitaj, kako se to ona odjednom pritvorila u "gospođu"? No slušaj samo:

Niko jutro ja poranio u 8 sati, idem po kruv u dućan. Kad uđem u dućan a ono ljudi čekaju u redu, stanem i ja u red. Velim u sebi što nas je više prije prije će nam proći vrime u čekanju da kruv donesu.

Nije prošlo mnogo vrime kad evo ti na vratima baka Manda. Još onako sa vrata ona će: "Faljen Isus, čeljadi. Čekate?", a trgovac odgovara "Dobro jutro, gospođo." Baka Manda se okreće pa će trgovcu: "Jel, ti to meni veliš?"

"Vama, vama, gospođo!" odgovara trgovac.

"Deder mali ismijavat ovaj stari svit - opet će baka Manda - misam ti ja nikakva gospođa, ja sam baka Manda."

"Vidim, vidim, gospođa Mando!"

"Znaš li ti mali - baka Manda će - da smo mi u naše mlado vrime zvali gospodinom popu, notara, doktora i kuršmita. Ja ti nisam ni jedno od prije nabrojanih. Znaš kad sam bila mlada kod paora u nadnicu, a sada sam bolesna i ne mogu raditi. Ne sićam se se da su ikada paori nadničare nazivli gospodom. A za vrime crvenih bili smo svi drugovi i drugarice, odakle tebi ta rič "gospodin" kad si i ti još jučer govorio drugarice. Da ti to ne diviš meni nekim drugim jezikom."

"Ta di bi ja" - odgovara

ikom". Nego bili smo neku večer na kursu u Mesnom odboru, pa su nam naredili da nikom više ne smimo reć drug ili drugarica, nego gospodin i gospođa. Kažu da su se izminila vrime, došla i kod nas u selo, kažu kako se ono kaže, samo da pogledam ovamo pod pult u papir, kako se samo kaže? a evo - demokracija. Sve oznake prijašnjeg sistema to će reći komunizma moramo izbrisati pa tako i drug i drugarica."

"Sve sam ti ja dite razumila - nastavlja baka Manda - ali ne mogu razumiti, kako ću ja mom komšiji Joci Čvarku reći gospodin Joca Čvarak. Još ono gospodin Joca ide nika, ali kuda ću s onim Čvarak? Još i kuršmitu mogu reći gospodin, ali Tuni Čobanu? Gospodine Čoban imate li ovčjeg mlika? Ma ajde to ne ide."

Moj kume nastala smih u dućanu i sprdanje na sve strane. Ali dućandžija ozbiljan pa ozbiljan.

Uto ti dolazi kruv, nosi ga niki pekarski šegrt, kada baka Manda onako s vrata njemu će: "Gospodine pekare, molim vas jedan pečeni kruv." Opet nastala smih i ruganje.

Gucni kume moj malo kožušare jer sad tek dolazi ono glavno! Uzmam ja kruv, a i baka Manda - od sada gospođa Manda - uzme svoj kruv pa polako idemo kući. Gospođa Manda naprid a ja polagano ko obišinjak iza leđa da vidim šta će se dalje desiti.

Ne lezi vraže kad evo ti u susret nama idu Joca Čvarak, pa izdaleka pozdravlja: "Faljen Isus, baka Mando!" Diže baka onaj njen čvornovati štap pa umisto pozdrava tuđri po Čvarku. Čovik zabezeknut zaklanja glavu od udaraca i gleda u baku Mandu začuđeno, šta joj je, ta uvijek su bili dobri. A baka kao da je razumila njegovu zbunjenost veli: Slušaj ti gospodine Čvarak od danas nemoj da čujem da me više

zoveš baka Manda, ja sam ti sada gospođa manda i zapamti rič demokracija, a to ti znači da nema više baka, drug ili ne daj Bože drugarica, nego svi smo sada gospođa kao ono za vrime kralja. Ako ne možeš da ubardaš onda u Mesni odbor, oni tamo drže kako se ono kaže, a da kurs, o lipom vladanju i lipim ričima.

Kume moj, ta smijao sam se do kuće. Kod kuće pita me moja matora zašto se smijem? Ta čak sam moro i duvati joj u lice, tako ti moja baba ispitiva da li sam se to jutro ili toga dana sreo s rakličem i da li sam divanio sa kožušarom. A ja joj sve ispriповido ko tebi sada. Umisto da se ona nasmije, a ona onako ozbiljno meni da pripazim ubuduće kako se ja njoj obraćam i koje riči izgovaram, jer veli mi da bi mogo proći ko Čvarak. Bogme moj kume odsada svako jutro ako hoću da moja matora bude dobre volje, cili dan, ja je nazovem gospođu a ona tako dobre volje pa sve pocupkiva.

Kume moj, ti da nisi sad udovac, morao bi svojoj babi reći gospođu a koliko poznaj tebe i nju kod vas svaki dan bi bio rat i svaki dan bi se radala nika nova "demokracija".

Vidim da si to ozbiljno shvatio a nešto si mi i zamišljen. Sigurno si se malo i uplašio. Savitujem ti vrlo ozbiljno ako kojim slučajem sritneš baku Mandu obavezno joj reći GOSPOĐO MANDO, jer ne daj Bože da te sretnem gukavog od baka, Mandinog šćapa. Joj šta sam to reko, samo da me ne čuje gospođa Manda.

No svejedno kako bilo da bilo želim ti danas i sutra veseo Gospodski dan.

Tooj kum Tuna

ČIST BUNJEVAC

Samo što sam namirio josag, opro se i prisvuko, kad jevo ti komšije Albe. Opcujem u sebi i pomislim - samo si mi još ti falijo. Ta ni televizor nisam kanijo palit, nit bilo šta čitat, mislim od novina. Tijo sam uzet koju stranu knjigu od Karla Maja, ili štogod od naučne fantastike, da malo dušu odmorim. Naučna fantastika, to barem znam da nije istina, al mož kadgod bit, al ova naša fantasika priko televizora, ili štampe, nit je istina niti ima šanse da bude istina. Gola laž i čista sprdnja s narodom, koji ko uz inat još i viruje. Pa na koncu, drugo mu i ne pristaje. Jeto kažu, nema nafte, samo fićok po motiki, kat tamo trguju s naftom ko i ostali šverceri. Restrikcija struje, al sad onako gospocki, po grupama, a struju, barem koliko znam i čujem prodaju. A narod ko narod, raduje se kad i malo dobije. Al i to se zove niki život i nada.

- Faljnis komšo - upada Albe ko financ u privatni sektor, te maše novinama, ko sudija papiri-ima.

- Vidi i tebe su napali. E kazo sam ja tebi da to neće ići Hrvat pa Bunjevac. Jel jedno jel drugo. I štaš sad.

- Amen Albe. Sidi i ne sprdekaj. Pa ti si glupaviji od onog šta je to piso. A znaš li ti ko je to piso?

- Otkud bi znao? Po prizimenu bi kazo da je čist Bunjevac, al kako sam kaže, velika linčina. Taj ne mož bit čist, jel Bunjevci su vridan narod, koji se zna paš-trit i zategnit štrange, kad god to zatriba.

- E moj komšo. Taj tvoj

"čist" je kadgod bio zdravo "gadan" komunista. Bijo je parti-jaš i to velik. Dotiro je do partijskog sekretara u nikoj ziđarskoj firmi. A znaš da dogurat tako visoko, i to u ono vrime nije bilo lako, a na pošten način i s poštenim radom - nikako. E, pa kad je komunizam buktijo, mislim ko jedina vladajuća, ova druga i opet jedina vladajuća, nije tila partijske sekretare, pa se čovik davo u baščare i to ne makarkake, već cvičare. Još kaže da se ne bavi politikom. Pa koji očin onda bur-la po novinama i zabada njušku tamo di mu nije misto? Čist Bunjevac? Moš mislit. Jeto vidiš, u Tavankutu imaš tri zvanične vrste Bunjevaca: srpski Bunjevac, hrvatski Bunjevac, čisti Bunjevac i ja bi dodo još jednu sortu, al bolje da ne kažem. Dobro, razumim ove prve dvi faj-te, oni barem imadu niku vezu, držak, jel kako bi to kazali, podritlo, al ovi čisti, pa otkud se ti stvorili? Još, šta je i najsmišnije. Ne znadu divanit, već devane, i još tvrde da su čisti. Pa kaki su onda oni nečisti, jel ti gadni? Ta stvarno ti se čudim Albe, koliko puta sam ti već di-

vanijo da naši pradidi vuku korinove iz Hrvacke. Ikavicom divane i Dalma-tinci, al i oni su Hrvati. Ta probaj samo kast Šumadincu da nije Srbin!

Neg znaš u čem je ta nevolja. Puno gologuzana je u ovim partijskim vrimenima ositila da mož bit "kogod i štogod". U većim partijama nisu mogli napridovat, jel tamo ima zdravo pametni, i od nji, pa su osnovali svoje male seljačke i salašarske partije. Svi bi da vladaju niko ne bi radijo. Jeto vidiš. Ne bi se čudijo da svaki šor opravi po jednu partiju. Kako bi to zvonilo u ušima, ko na priliku: Kostić-šor partija, pa Purčarev-šor partija, pa Budimčev pa da ti ne nabrajam. Na koncu, najnovije osnovana je i Verušić-partija.

Znam, znam komšo moj, tužno će Albe - lakše je složit rogove u džaku neg Bunjevce u stranku. Kažu, razdvojili su nas oni esesovci.

- Ha, ha nisu esesovci, već sepeesovci - nasmijem se komšiji na fiskulturi jezika.

- Ta nisu oni baš zdravo tribali da nas razdvajaju. Ima kod nas fajin i lakumi i blendavi, a ovi tvoji "esesovci" su samo vezali telad na duže ulare, pa nek se sami umrse. To ti je to moj Albe. Ta manimo se politike, već kaži za šta si. Baš sam nedavno opcigovo vino. Žut je ko carski dukat!

- Pa hajd kad si navalijo, da popijemo po jednu.

- Hajd - na zdravlje - a znao sam da neće bit samo po jedna.

Kad smo počeli zaplićat jezikom, uvirim ja Albu da se ne ždere oko tog što nije čist Bunjevac.

Bać Stipan